

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

BRZEMIĘ, BRZEMIAŁCZKO i BRZEMIENNOŚĆ

◆ ◆ ◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Dawno, dawno temu nie mówiło się: zejść w ciążę, tylko: WSTĄPIĆ w BRZEMIĘ. BRZEMIĘ – jeden z najstarszych notowanych polskich rzeczowników – od najdawniejszych czasów oznaczał nie tylko ‘ciężar’, lecz także ‘to, co się nosi’ – zarówno duży tobół niesiony na plecach, jak i wypełniony mającymi się urodzić bobaskami brzuch przyszłej matki. BRZEMIENIE, a pieszczotliwie BRZEMIAŁCZKIEM, nazywano również noszony pod sercem płód. Stąd określenie BRZEMIENNA na niewiastę będącą przy nadziei i stąd BRZEMIENNOŚĆ – dawne określenie ciąży.

Prasłowiańskie *bermę, *bermene – językowy przodek BRZEMIENIA – pochodziło od przodka czasownika BRAĆ – *bъati, *berę, którego pierwotnym znaczeniem było nie ‘brać’, tylko ‘nieść’ (ale przecież to, co się niesie, na pewno się skądś brało, zatem przeniesienie znaczenia na czynność ciut wcześniejszą jest całkiem dorzeczne).